

แบบทดสอบความรู้

คำสั่ง

1. โปรดตรวจสอบเอกสารก่อนลงมือทำ แบบทดสอบมี จำนวน 7 หน้า 30 ข้อ
2. ให้ทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบในข้อที่ท่านคิดว่าถูกต้องมากที่สุด
3. ห้าม ชีด เขียน หรือทำเครื่องหมายใดๆ ในแบบทดสอบนี้
4. กำหนดเวลาทำแบบทดสอบ 30 นาที

1. เครื่องมือหรือกิจกรรมสำคัญของนักระบาดวิทยาคือ
  - ก. การวิเคราะห์การกระจายตามบุคคล เวลา สถานที่
  - ข. การสอบสวนหาสาเหตุของโรค
  - ค. การเฝ้าระวัง การสอบสวน และการศึกษาวิจัย
  - ง. การจัดตั้งทีม SAT การเก็บส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการเปิดศูนย์ตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข (EOC)
2. ยอดภูเขาน้ำแข็งเป็นปรากฏการณ์ที่สะท้อนว่า
  - ก. หากพบผู้โรคติดต่อ 1 รายที่มีอาการรุนแรง มักมีผู้ป่วยอาการน้อยๆ อีกหลายราย
  - ข. หากไม่พบผู้ป่วยเสียชีวิต แสดงว่าไม่มีปัญหาโรคนั้นในพื้นที่
  - ค. ปัญหาสุขภาพมักมองไม่เห็น
  - ง. โรคติดต่อทุกโรค จะมีผู้ป่วยที่ติดเชื้อแล้วมีอาการ จำนวนน้อยมาก
3. ข้อใดต่อไปนี้เป็น ผิด เกี่ยวกับการดำเนินงานเฝ้าระวังโรค
  - ก. ผู้ไม่มีความรู้ทางระบาดวิทยาสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการรายงานโรคในระบบเฝ้าระวังได้
  - ข. การติดตามข่าวสารจากหนังสือพิมพ์สามารถใช้เป็นข้อมูลในการเฝ้าระวังโรคได้
  - ค. การวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังควรทำต่อเนื่องเพื่อติดตามสถานการณ์ของโรคในพื้นที่
  - ง. ไม่จำเป็นต้องมีนิยามผู้ป่วยโรคที่เฝ้าระวังที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในระบบเฝ้าระวัง
4. ขั้นตอนการดำเนินงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาได้แก่
  - ก. ชักประวัติ ตรวจร่างกาย บันทึกข้อมูล และรายงานผู้ป่วย
  - ข. บันทึกข้อมูล รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูล
  - ค. รวบรวมข้อมูล เรียบเรียง วิเคราะห์แปลผล และกระจายข้อมูล
  - ง. รายงานผู้ป่วย รวบรวม นำเสนอ และสรุปข้อมูล

5. อำเภอแห่งหนึ่งมีรายงานผู้ป่วยโรคคอตีบในปีที่ผ่านมา 11 ราย ถ้าต้องการแสดงข้อมูลค่ากลางและการกระจายของอายุของผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าว ท่านควรเลือกใช้ค่าสถิติคู่ใด
- ค่าฐานนิยม (Mode) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
  - ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ช่วงความเชื่อมั่น (Confidence interval)
  - ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ความแปรปรวน (Variance)
  - ค่ามัธยฐาน (Median) และ พิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range)
6. ข้อมูลใดต่อไปนี้ไม่ควรแสดงการกระจายด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
- อายุผู้ป่วย
  - ระดับการศึกษา
  - ระดับน้ำตาลในเลือด
  - ค่าดัชนีมวลกาย
7. ข้อความต่อไปนี้ข้อใดถูกต้อง
- อัตราป่วย (attack rate) คือสัดส่วนอุบัติการณ์ของโรคในช่วงเวลาที่เกิดการระบาด
  - ตัวหารของการคำนวณอุบัติการณ์คือประชากรทั้งหมดในชุมชน แต่ตัวหารของการคำนวณความชุกนับเฉพาะผู้ที่มีโอกาสเกิดโรค
  - ความชุกเป็นเครื่องมือวัดความถี่ของการเกิดโรคที่มีประโยชน์หลักในการช่วยบอกสาเหตุของการเกิดโรค
  - ไม่มีข้อใดถูก
8. ตัวชี้วัดใดมีความสัมพันธ์กับความรุนแรงของโรคมามากที่สุด
- อัตราตาย
  - อัตราป่วยตาย
  - ความชุก
  - อุบัติการณ์
9. การเฝ้าระวังโรคที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ป่วยที่มารับการรักษาที่สถานพยาบาล เป็นการเฝ้าระวังแบบใด
- Sentinel surveillance
  - Passive surveillance
  - Active surveillance
  - ไม่มีข้อใดถูก
10. เส้นโค้งการระบาด (Epidemic curve) เป็นการแสดงจำนวนผู้ป่วยโดยจำแนกตามอะไร และจัดเป็นแผนภาพชนิดใด
- จำแนกตามวันเริ่มป่วย จัดเป็นแผนภูมิแท่ง
  - จำแนกตามวันเริ่มป่วย จัดเป็นฮิสโทแกรม
  - จำแนกตามวันวินิจฉัย จัดเป็นกราฟเส้น
  - จำแนกตามวันวินิจฉัย จัดเป็นแผนภูมิแท่ง

11. ในปี 2558 ชุมชนแห่งหนึ่งซึ่งมีจำนวนประชากรกลางปี 10,000 คน พบว่า ณ วันที่ 1 มกราคม มีผู้ป่วยวัณโรคที่กำลังอยู่ระหว่างการรักษาจำนวน 10 ราย ต่อมาระหว่างปีดังกล่าวพบผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มเติมจำนวน 3 รายและมีผู้ป่วยที่รักษาหายจำนวน 6 รายในปีนั้น” จากข้อมูลดังกล่าว ความชุกของวัณโรคในชุมชนแห่งนี้มีค่าเท่าใด
- ก. 6 ราย ต่อประชากร 10,000 คน
  - ข. 7 ราย ต่อประชากร 10,000 คน
  - ค. 10 ราย ต่อประชากร 10,000 คน
  - ง. 13 ราย ต่อประชากร 10,000 คน
12. ในการคำนวณระยะรับเชื้อ (exposure period) ของการระบาด ต้องมีเงื่อนไขต่อไปนี้ ยกเว้น
- ก. รู้สิ่งที่น่าจะเป็นแหล่งโรค
  - ข. รู้ระยะฟักตัวสั้นที่สุด
  - ค. เป็นการระบาดแบบแหล่งโรคร่วม
  - ง. รู้ชนิดของเชื้อสาเหตุ
13. ในการควบคุมการระบาดของโรคติดต่อในพื้นที่ จำเป็นต้องเฝ้าระวังโรคต่อไปอีกนานอย่างน้อยเท่าใด จึงมั่นใจว่าการระบาดของโรคน่าจะสงบแล้ว
- ก. 1 เท่า ของระยะฟักตัวสั้นที่สุดของโรคนั้น
  - ข. 1 เท่า ของระยะฟักตัวยาวที่สุดของโรคนั้น
  - ค. 2 เท่า ของระยะฟักตัวสั้นที่สุดของโรคนั้น
  - ง. 2 เท่า ของระยะฟักตัวยาวที่สุดของโรคนั้น
14. ข้อใดเป็นการป้องกันโรคขั้นที่ 1 (Primary prevention) สำหรับโรคไข้เลือดออก
- ก. การคัดกรองผู้ที่มีไข้/สงสัยป่วย ด้วย Tourniquet test และ Complete blood count
  - ข. การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย/กำจัดยุงลายตัวแก่
  - ค. การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกให้ดี ไม่มีภาวะแทรกซ้อน ไม่เสียชีวิต
  - ง. การตรวจวินิจฉัยโรคไข้เลือดออกทางห้องปฏิบัติการที่รวดเร็ว
15. 2. ข้อใดเป็นการป้องกันโรคขั้นที่ 2 (Secondary prevention) สำหรับโรคไข้เลือดออก
- ก. การคัดกรองผู้ที่มีไข้/สงสัยป่วย ด้วย Tourniquet test และ Complete blood count
  - ข. การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย/กำจัดยุงลายตัวแก่
  - ค. การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกให้ดี ไม่มีภาวะแทรกซ้อน ไม่เสียชีวิต
  - ง. การป้องกันการถูกยุงลายกัด
16. . ข้อใดเป็นการป้องกันโรคขั้นที่ 3 (Tertiary prevention) สำหรับโรคไข้เลือดออก
- ก. การคัดกรองผู้ที่มีไข้/สงสัยป่วย ด้วย Tourniquet test
  - ข. การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย/กำจัดยุงลายตัวแก่
  - ค. การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกให้ดี ไม่มีภาวะแทรกซ้อน ไม่เสียชีวิต
  - ง. การป้องกันการถูกยุงลายกัด

17. ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข โดยอาศัยพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้ .....(1)..... เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง .....(2).....เป็นโรคระบาด และให้ .....(3)..... เป็นโรคติดต่ออันตราย
- จงเติมคำในช่องว่างที่ทำให้ประโยคเป็นไปตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘
- ก. (1) Poliomyelitis, (2) Avian flu และ (3) Ebola
- ข. (1) Japanese Encephalitis, (2) Zika virus infection และ (3) XDR TB
- ค. (1) Trichinosis, (2) ไม่มี และ (3) Meningococcal meningitis
- ง. (1) AEFI, (2) ไม่มี และ (3) Nipah virus disease
18. การประกาศให้ห้องที่หรือเมืองท่าไดนอกราชอาณาจักรเป็นเขตติดโรค เป็นอำนาจของผู้ใด
- ก. นายกรัฐมนตรี
- ข. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
- ค. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- ง. อธิบดีกรมควบคุมโรค
19. เข้าได้กับนิยามของการระบาด
- ก. พบผู้ป่วยมากกว่าค่า $\text{mean} + 2 \text{ s.d.}$
- ข. พบผู้ป่วยเท่ากับค่า median
- ค. พบผู้ป่วยท้องเสีย 20 รายในจังหวัดเชียงใหม่ในเดือนที่ผ่านมา
- ง. พบผู้ป่วยโรคชิก้า 2 รายในจังหวัดลำพูนในปีที่ผ่านมา
20. พบการระบาดของอาหารเป็นพิษในนักท่องเที่ยวต่อเนื่องเป็นเวลา 6 เดือน พบว่าผู้ป่วยส่วนหนึ่งมีอาการอาเจียนมาก บางส่วนถ่ายเป็นน้ำ หรือถ่ายเหลว ส่วนหนึ่งมีไข้ต่ำๆ และในหลายกลุ่มมีการระบาดในครอบครัวเดียวกัน หรือผู้ที่เข้าพักในโรงแรมในห้องเดียวกับที่เคยมีผู้ป่วย คิดถึงสาเหตุอะไรมากที่สุด
- ก. สารพิษที่สร้างโดยเชื้อแบคทีเรียก่อโรคในทางเดินอาหาร
- ข. เชื้ออหิวาตกโรค
- ค. เชื้อซาลโมเนลลา
- ง. เชื้อโนโรไวรัส

21. ท่านได้รับรายงานว่าพบผู้ป่วยเสียชีวิตสงสัยติดเชื้อเดงกี อายุ 40 ปี เสียชีวิตหลังจากรับไว้ในโรงพยาบาล 1 วัน ด้วยภาวะไตวาย ตับวาย และช็อก ผลตรวจเลือด (CBC) WBC 2,000 cell/mm³ Neutrophil 40% Lymphocyte 50 % Atypical lymphocyte 5 % Hematocrit 25 % และ Platelet 90,000 cell/ mm³ ท่านจะอย่างไรในการยืนยันการวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ
- ไม่ต้องทำอะไรเพราะอาการและอาการแสดงและผลตรวจเลือด CBC เพียงพอต่อการวินิจฉัย
  - เก็บยุงในบ้านผู้ป่วย ส่งตรวจ PCR ต่อเชื้อไวรัสเดงกี
  - สอบถามเลือดที่เหลืออยู่ในโรงพยาบาล ส่งตรวจ Dengue-PCR และ Dengue-ELISA, -IgM, -IgG
  - เก็บเลือดคนในบ้าน ส่งตรวจ Dengue-PCR และ Dengue ELISA-IgM, -IgG
22. ในการระบาดของโรคอุจจาระร่วงในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ผู้ป่วยส่วนใหญ่อายุ 5 ปี โดยมีอาการถ่ายเป็นน้ำ ร้อยละ 60 มีไข้ต่ำๆ ร้อยละ 40 มีคลื่นไส้ อาเจียน ร้อยละ 40 ตัวอย่างหรือสิ่งส่งตรวจอะไร ที่เป็นประโยชน์ในการค้นหาสาเหตุของการเกิดโรคในครั้งนี้
- เจาะเลือดส่งตรวจนับเม็ดเลือดสมบูรณ์ (CBC)
  - Rectal swab ส่งตรวจเพาะเชื้อแบคทีเรียก่อโรคทางเดินอาหาร ✓
  - เก็บอาเจียนส่งตรวจเพาะเชื้อแบคทีเรียก่อโรค
  - เก็บอุจจาระสด (fresh stool) ส่งตรวจไวรัสทางเดินอาหาร ✓
23. ผู้ป่วยมีไข้ต่ำ ๆ อ่อนเพลีย ต่อมามีอาการตัวเหลือง ตาเหลือง จำนวน 50 ราย ทุกรายรักษาเป็นผู้ป่วยนอกและอาศัยกระจายในระแวกเดียวกัน พบผู้ป่วยตั้งแต่อายุ 2 ปี ถึง 50 ปี เฉลี่ย 30 ปี เป็นเพศชายเท่ากับเพศหญิง ท่านจะส่งตรวจอะไรในการวินิจฉัยโรค
- น้ำเหลืองส่งตรวจ HBs-Ag
  - น้ำเหลืองส่งตรวจ HAV-IgM
  - น้ำเหลืองส่งตรวจ Leptospirosis – IgM
  - Rectal swab culture ส่งตรวจแบคทีเรียก่อโรค
24. ท่านได้รับรายงานจากพยาบาลตึกเด็กว่า แพทย์สงสัยโรคไอกรน ในเด็ก 2 ราย อายุ 1 ขวบ และ 3 ขวบ ซึ่งอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน ท่านได้รับการร้องขอให้เตรียมอุปกรณ์ในการเก็บตัวอย่าง ท่านจะเตรียมอะไร ในการเก็บตัวอย่างยืนยันทางห้องปฏิบัติการโรคไอกรน
- Throat swab ใส่ VTM สีเหลือง ส่งตรวจเพาะเชื้อ
  - Nasopharyngeal aspiration / swab ชนิดไม่มีแคลเซียม ใส่ในภาชนะปลอดเชื้อ ส่งตรวจ PCR
  - Throat swab ใส่ใน Amies transport media ส่งเพาะเชื้อ
  - Nasopharyngeal swab ชนิดที่มีแคลเซียม ใส่ใน Stuart transport media

Amies .

25. ท่านสอบสวนเด็กเสียชีวิตด้วยสมองอักเสบ ด้วยเชื้อ EV71 โดยไม่มีรอยโรคที่มือ เท้า และ ปาก สิ่งส่งตรวจใดและวิธีตรวจอะไรที่เป็นการยืนยันการวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ

- ก. อุจจาระ 8 กรัม ส่งเพาะเชื้อ โดยวิธี cell culture และแยกเชื้อโดยวิธี Micro-neutralization test
- ข. ซีรัม ส่งตรวจ EV71 – IgM
- ค. ซีรัมคู่ ส่งตรวจ titer โดย Micro-neutralization test และมีการเพิ่มขึ้นของ titer 4 เท่า
- ง. น้ำไขสันหลัง ส่งตรวจ EV71 โดยวิธี real time หรือ conventional PCR

26. นิยามผู้ป่วยในการสอบสวนการระบาดควรประกอบด้วย

- ก. บุคคล เวลา สถานที่ สมมติฐานเกี่ยวกับการสัมผัสโรค
- ข. บุคคล เวลา สถานที่ อาการแสดง
- ค. บุคคล เวลา สถานที่ อาการแสดง สมมติฐานเกี่ยวกับการสัมผัสโรค
- ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง

27. คุณลักษณะสำคัญของการศึกษาระบาดวิทยาเชิงวิเคราะห์ เลือกเพียงคำตอบเดียว

- ก. การวิเคราะห์ตามบุคคล เวลา สถานที่
- ข. คำนวณหาอัตราเสี่ยงของการเกิดเหตุการณ์
- ค. การใช้ Epi Info เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล
- ง. การมีกลุ่มเปรียบเทียบ

คำถามข้อ 27-30

การระบาดของโรคระบบทางเดินอาหารเกิดขึ้น 24-36 ชั่วโมงจากที่คนได้เข้าร่วมงานแต่งงาน ผู้เข้าร่วมงานแต่งงาน 203 ราย (รวมทั้งเจ้าบ่าวและเจ้าสาว), มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน และมีผู้ป่วยจำนวน 50 ราย ตามนิยาม โดยมีประวัติการรับประทานอาหารดังตารางต่อไปนี้

รายการอาหาร	<u>รับประทาน</u>			<u>ไม่ได้รับประทาน</u>		
	ป่วย	ไม่ป่วย	รวม	ป่วย	ไม่ป่วย	รวม
พืัฒช์	46(25%)	138	184	4(25%)	12	16
เค้กแต่งงาน	45(45%)	55	100	5(5%)	95	100
ซูชิ	10(91%)	1	11	40(21%)	149	189

28. การศึกษานี้เป็นตัวอย่างของการศึกษารูปแบบใด
- ก. retrospective cohort study
  - ข. prospective cohort study
  - ค. case control study
  - ง. Experimental study
29. การวัดความสัมพันธ์ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับข้อมูลเหล่านี้คือ
- ก. Attributable risk percent
  - ข. chi-square
  - ค. Odds ratio
  - ง. Risk ratio
30. อาหารชนิดไหนที่น่าสงสัยว่าจะเป็นสาเหตุมากที่สุด
- ก. ฟันซ์
  - ข. เค้กแต่งงาน
  - ค. ซูชิ
  - ง. มีมากกว่า 1 ชนิด